

Valsts augu
aizsardzības dienests

Eiropas Savienības saraksta invazīvās augu sugas

Gunita Šķupele, Līga Grišāne, Katrīna Ance Gasiņa

2026.gada 6.februāris

Valsts augu
aizsardzības dienests

Eiropas Savienības normatīvais regulējums

1) Pamata Regula:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) [Nr. 1143/2014](#) (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību

2) Eiropas Savienības invazīvo sugu saraksts:

- Komisijas Īstenošanas regula (ES) [2016/1141](#) (2016. gada 13. jūlijs)
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) [2017/1263](#) (2017. gada 12. jūlijs)
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) [2019/1262](#) (2019. gada 25. jūlijs)
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) [2022/1203](#) (2022. gada 12. jūlijs)
- Komisijas Īstenošanas regula (ES) [2025/1422](#) (2025. gada 17. jūlijs)

Valsts augu
aizsardzības dienests

Eiropas Savienības saraksta invazīvās augu sugas

*Lysichiton
americanus*

*Pistia
stratiotes*

Eiropas Savienības invazīvo sugu sarakstā kopumā iekļautas **49 invazīvās augu sugas**, no tām 15 sugas – ūdensaugi, 34 sugas – sauszemes augi.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Eiropas Savienības saraksta invazīvās augu sugas

1. *Acacia mearnsii*
2. *Acacia saligna* (*Acacia cyanophylla*)
3. *Ailanthus altissima*
4. *Alternanthera philoxeroides* (Mart.) Griseb. **
5. *Andropogon virginicus*
6. *Asclepias syriaca*
7. *Baccharis halimifolia*
8. *Broussonetia papyrifera*
9. *Cabomba caroliniana* **
10. *Cardiospermum grandiflorum*
11. *Celastrus orbiculatus* *

12. *Cenchrus setaceus* (*Pennisetum setaceum*)
13. *Cortaderia jubata*
14. *Crassula helmsii* **
15. *Delairea odorata*
16. *Ehrharta calycina*
17. *Elodea nuttallii* **
18. *Gymnocoronis spilanthoides*
19. *Gunnera tinctoria*
20. *Hakea sericea*
21. *Heracleum mantegazzianum*
22. *Heracleum persicum*
23. *Heracleum sosnowskyi*
24. *Hydrocotyle ranunculoides* **

* *Celastrus orbiculatus* stājas spēkā ar 2027.gada 2.augustu

** Invazīvās ūdensaugu sugas

Valsts augu
aizsardzības dienests

Eiropas Savienības saraksta invazīvās augu sugas

- 25. *Humulus scandens*
- 26. *Impatiens glandulifera*
- 27. *Koenigia polystachya*
- 28. *Lagarosiphon major* **
- 29. *Lespedeza cuneata* (*Lespedeza juncea* var. *sericea*)
- 30. *Lygodium japonicum*
- 31. *Lysichiton americanus*
- 32. *Ludwigia grandiflora* **
- 33. *Ludwigia peploides* **
- 34. *Microstegium vimineum*
- 35. *Myriophyllum aquaticum* **
- 36. *Myriophyllum heterophyllum* **
- 37. *Nanozostera japonica* **
- 38. *Parthenium hysterophorus*
- 39. *Persicaria perfoliata* (*Polygonum perfoliatum*)
- 40. *Pistia stratiotes* **
- 41. *Pontederia crassipes* **
- 42. *Prosopis juliflora*
- 43. *Pueraria montana* var. *lobata* (*Pueraria lobata*)
- 44. *Reynoutria* × *bohemica*
- 45. *Reynoutria japonica*
- 46. *Reynoutria sachalinensis*
- 47. *Rugulopteryx okamurae* **
- 48. *Salvinia molesta* **
- 49. *Triadica sebifera*

** Invazīvās ūdensaugu sugas

Valsts augu
aizsardzības dienests

Eiropas Savienības saraksta invazīvās augu sugas

*Celastrus
orbiculatus*

No **2027.gada 2.augusta** oficiāli, kā Eiropas Svienības nozīmes invazīvā augu suga stājas spēkā arī **apaļlapu kokžņaudzējs** (*Celastrus orbiculatus*):

- Latvijā konstatēts tikai 2 vietās – ceļmala, piemājas dārzs.
- Daudzgadīga, ātraudzīga 5–7 m gara liāna, visas auga daļas indīgas.
- IZPLATĪŠANĀS IESPĒJAS – sēklas (nogatavojas rudens sākumā), sakņu fragmenti, gaisa saknes.
- IEROBEŽOŠANAS METODES – nogriešana/trimmerēšana, mulčēšana, herbicīdu pielietošana.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Eiropas Savienības saraksta invazīvās augu sugas

2025.gada 17.jūlijā sarakstu papildināja tajā iekļaujot jaunas augu sugas:

- *Acacia mearnsii*
- *Broussonetia papyrifera*
- *Crassula helmsii* **
- *Delairea odorata*
- *Nanozostera japonica* **
- *Reynoutria japonica*
- *Reynoutria sachalinensis*
- *Reynoutria × bohemica*

** Invazīvās ūdensaugu sugas

Valsts augu
aizsardzības dienests

Eiropas Savienības saraksta invazīvās augu sugas

2025.gada 17.jūlijā sarakstu papildināja tajā iekļaujot jaunas augu sugas:

- *Acacia mearnsii*
- *Broussonetia papyrifera*
- *Crassula helmsii* **
- *Delairea odorata*
- *Nanozostera japonica* **
- *Reynoutria japonica*
- *Reynoutria sachalinensis*
- *Reynoutria × bohemica*

** Invazīvās ūdensaugu sugas

Valsts augu
aizsardzības dienests

Japānas dižsūrene (*Reynoutria japonica*)

- Latvijā **bieži satopama suga**, kas konstatēta apstādījumos, vecos parkos, upju ielejās, ceļmalās, nezālienēs.
- Liels (1.5-2.5 m), daudzgadīgs un ātraudzīgs lakstaugs ar gariem, ložņājošiem sakneņiem. Lapas – 5-13 cm garas, pamats nošķelts, ziedi – balti, dzeltenbalti.
- IZPLATĪŠANĀS IESPĒJAS – saknes, sakņu dzinumi, sakņu un stumbru fragmenti, gaisa saknes.
- IEROBEŽOŠANAS METODEDES – izrakšana, nopļaušana, nogriešana, mulčēšana, augsnes norakšana kopā ar sakņu sistēmu, noganīšana ar cūkām, herbicīdu izmantošana.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Sahalīnas dižsūrene (*Reynoutria sachalinensis*)

- Latvijā **bieži satopama suga**, kas konstatēta apstādījumos, vecos parkos, upju ielejās, ceļmalās, nezālienēs.
- Ļoti liels (2-3.5 m), daudzgadīgs un ātraudzīgs lakstaugš. Lapas – 12-30 cm garas, pamats sirdsveida, ziedi – zaļgandzelteni.
- IZPLATĪŠANĀS IESPĒJAS – saknes, sakņu dzinumi, sakņu un stumbru fragmenti, gaisa saknes.
- IEROBEŽOŠANAS METODES – izrakšana, nopļaušana, nogriešana, mulčēšana, augsnes norakšana kopā ar sakņu sistēmu, noganīšana ar cūkām, herbicīdu izmantošana.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Bohēmijas dižsūrene (*Reynoutria × bohemica*)

- Japānas dižsūrenes un Sahalīnas dižsūrenes hibrīdsuga.
- Latvijā konstatēta **pāris vietās** Dobeles pilsētā, tās apkaimē un Jelgavas pilsētā.
- Ļoti liels (virs 3.5 m), daudzgadīgs un ātraudzīgs lakstaugs. Lapas – 5-25 cm garas, pamats ieiepaļš, ziedi – balti.
- IZPLATĪŠANĀS IESPĒJAS – saknes, sakņu dzinumi, sakņu un stumbru fragmenti, gaisa saknes.
- IEROBEŽOŠANAS METODES – izrakšana, nopļaušana, nogriešana, mulčēšana, augsnes norakšana kopā ar sakņu sistēmu, noganīšana ar cūkām, herbicīdu izmantošana.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Plaši izplatītās invazīvās augu sugas

*Heracleum
sosnowskyi*

- Sosnosvka latvānis (*Heracleum sosnowskyi*) ir Latvijā **plaši izplatīta suga (11 486 ha)**, kas sastopama pamestās zemēs, l/s zemēs, antropogēni ietekmētos biotopos, atklātās platībās, krūmos, mežos, ceļmalās, grāvmalās un ap ūdens objektiem.
- Loti liels (2-4 m) daudzgadīgs monokarps lakstaugš. Zied no jūnija līdz augustam. Šūnsula rada apdegumus.
- IZPLATĪŠANĀS IESPĒJAS – sēklas.

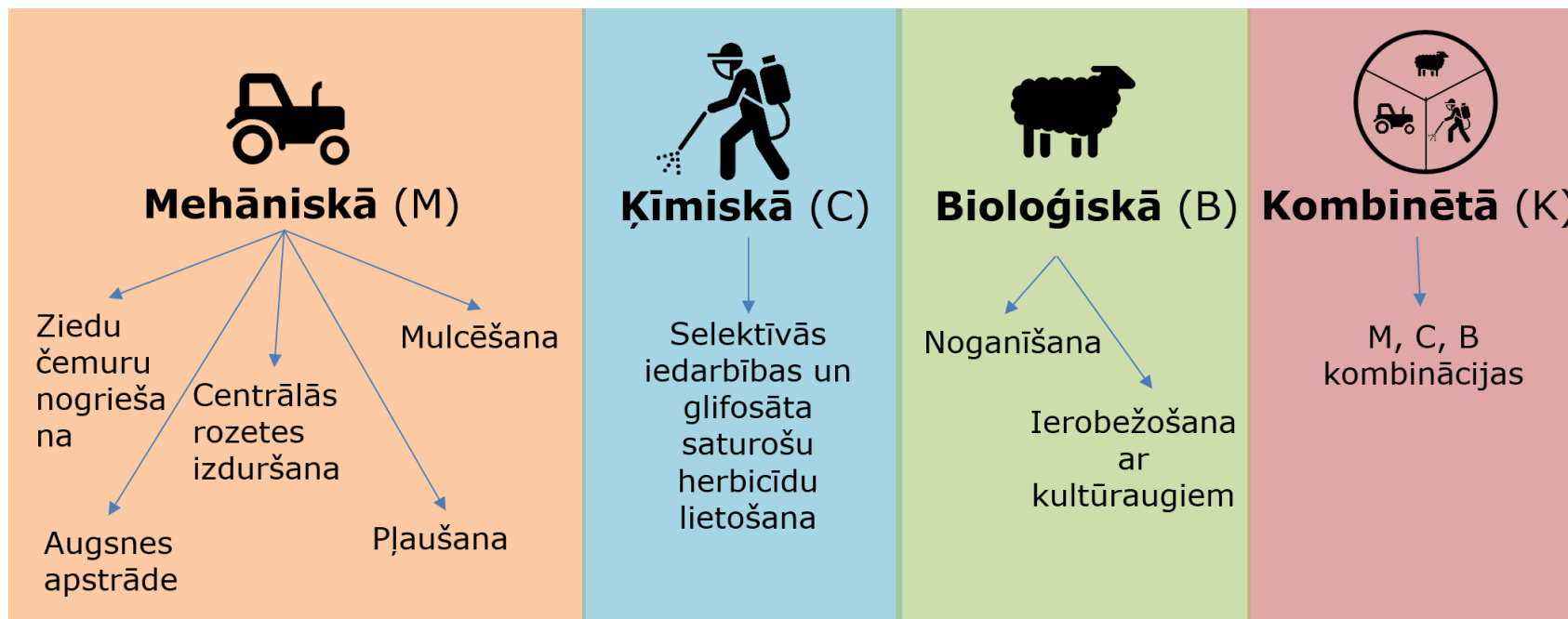
Valsts augu
aizsardzības dienests

Plaši izplatītās invazīvās augu sugas

*Heracleum
sosnowskyi*

○ IEROBEŽOŠANAS METODEDES

Valsts augu
aizsardzības dienests

Plaši izplatītās invazīvās augu sugas

*Impatiens
glandulifera*

- Pūķu sprigane (*Impatiens glandulifera*) ir Latvijā **plaši izplatīta suga**, kas sastopama pie ūdens objektiem, mežmalās, mežos, klajumos, pie viensētām.
- Viengadīgs, 1-2 m augsts lakstaugš. Zied no jūnija līdz oktobrim ar bāli sārtiem līdz sārtiem ziediem.
- IZPLATĪŠANĀS IESPĒJAS – sēklas.
- IEROBEŽOŠANAS METODES – izraušana, nopļaušana, mulčēšana, ganīšana (aitas, kazas, liellopi), herbicīdu izmantošana.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Agrīnā brīdināšanas sistēma

Kas ir agrīnā brīdināšanas sistēma?

Darbību kopums, kas vērsts uz **agrīnu** invazīvās sugas klātbūtnes **atklāšanu**, pirms suga valstī ieviesusies vai plaši izplatījusies, un **ātru** šīs sugas **izskaušanu**.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Agrīnā brīdināšanas sistēma

- Valsts augu aizsardzības dienests īsteno **agrīnās brīdināšanas uzraudzības sistēmu** attiecībā uz invazīvajiem sauszemes augiem:
 - ✓ Stādaudzētavu pārbaudes.
 - ✓ Tirdzniecības vietu pārbaudes.
 - ✓ Citu objektu pārbaudes (pēc saņemtās informācijas).
- Pēc agrīnas sugas atklāšanas tiek organizēti iznīcināšanas pasākumi.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Agrīnā brīdināšanas sistēma

- 2025.gadā tika saņemta informācija par vienu Eiropas Savienības invazīvo sugu sarakstā iekļauto sugu **Sīrijas asklēpiju (*Asclepias syriaca*)**, kas iepriekš Latvijas teritorijā nebija konstatēta:
 - ✓ Privātais dārzs – 4 vietas.
 - ✓ Stādaudzētava – 2 vietas.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Agrīnā brīdināšanas sistēma

- Sīrijas asklēpija (*Asclepias syriaca*) ir daudzgadīgs 0,6-2,6 m augsts lakstaugš. Visas auga daļas indīgas. Zied no jūnija līdz augustam ar baltiem līdz purpursarkaniem smaržīgiem ziediem.
- IZPLATĪŠANĀS IESPĒJAS – sēklas, sakņu atvases.
- IEROBEŽOŠANAS METODES – izrakšana, nopļaušana, stumbru nogriešana, mulčēšana, noganīšana ar trušiem, herbicīdu pielietošana.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Agrīnā brīdināšanas sistēma

*Asclepias
syriaca*

Atrašanās vieta		Īpatņu skaits vai platība (ha)	Pielietotā iznīcināšanas metode
Pārbaudes vieta	Reģions		
Privātais dārzs	Latgale	0,0003 ha	Nopļaušana
Privātais dārzs	Latgale	0,004 ha	Nopļaušana
Privātais dārzs	Latgale	0 ha	Nav
Privātais dārzs	Kurzeme	0,0003 ha	Nopļaušana
Stādaudzētava	Latgale	1 gb.	Izrakšana un sadedzināšana
Stādaudzētava	Vidzeme	0 ha	Nav

Valsts augu
aizsardzības dienests

Ziņošana

- Valsts augu aizsardzības dienests jāinformē par teritorijām, kur konstatētas **Eiropas Savienības saraksta invazīvās sauszemes augu sugas** (savs/lietošanā esošs īpašums, rīcībā ir ziņas par šādām teritorijām).
- **Ziņošana:**
 - ✓ E-pasts, vēstule, telefona zvans,
 - ✓ Valsts augu aizsardzības dienesta tīmekļvietnes [paziņojums par invazīvo sugu](#),
 - ✓ [Zemes īpašnieku/valdītāju iesniegumi par Sosnovska latvāni](#),
 - ✓ Citu iestāžu sniegtie dati.

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paldies par uzmanību!

gunita.skupele@vaad.gov.lv/ 26337845

liga.grisane@vaad.gov.lv/28384758

katrina.ance.gasina@vaad.gov.lv/67550928

www.vaad.gov.lv